

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 10.04.2020 № КПУМ/4-20)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ОПЛАТА НАСЕЛЕННЯМ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ"
1.07.00.03**

електронна пошта:
телефон:
керівник державного
статистичного
спостереження:

AVG@ukrstat.gov.ua
(044) 289-44-49

Герасименко А. В.

Київ – 2020

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність	6
2.4. Доступність та зрозумілість.....	6
2.5. Послідовність та зіставність.....	7
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	7
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	8
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	8
3. Заключна частина.....	9

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо. Звіт розміщено на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua).

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17.08.2018 № 170.

Метою проведення державного статистичного спостереження "Оплата населенням житлово-комунальних послуг" (далі – ДСС, спостереження) є формування інформації про оплату населенням житлово-комунальних послуг для інформаційного забезпечення моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення і державної регіональної політики, статистики національних рахунків.

Нормативно-правовою основою проведення спостереження є закони України "Про державну статистику", "Про інформацію", щорічні плани державних статистичних спостережень, затверджені Кабінетом Міністрів України, а також інші нормативно-правові документи.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 1.07 "Населені пункти та житло".

Порядок проведення ДСС визначений Методологічними положеннями з організації державного статистичного спостереження щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг (далі – Методологічні положення), затвердженими наказом Держстату від 15.11.2019 № 370 та розміщеними на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) в розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Демографічна та соціальна статистика"/ "Населені пункти та житло".

Джерелом інформації ДСС є дані за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) "Звіт про оплату населенням житлово-комунальних послуг", яка розміщена на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Для респондентів"/ "Альбом форм державних статистичних спостережень"/"Демографічна та соціальна статистика"/ "Населені пункти та житло".

Також під час формування сукупності одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження використовуються адміністративні дані Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), щодо ліцензіатів, суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання, які провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, діяльність яких регулюється НКРЕКП, адміністративні дані Міністерства розвитку громад та територій –

щодо переліку осіб, які пройшли професійну атестацію за професією "менеджер (управитель) житлового будинку (групи будинків)", дані, отримані із загальнодоступних джерел (у т. ч. з офіційних вебсайтів виконавчих органів місцевих рад, на території яких розташовані багатоквартирні будинки, або інших органів) – щодо суб'єктів владних повноважень, яким делеговано функції зі здійснення управління об'єктами житлово-комунального господарства, забезпечення їх утримання, ефективної експлуатації та необхідного рівня і якості послуг.

Основними статистичними продуктами, в яких поширюються дані ДСС, є:

- експрес-випуск "Про оплату населенням житлово-комунальних послуг";
- статистична інформація "Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг за видами послуг";
- статистична інформація "Стан погашення населенням реструктуризованої заборгованості за житлово-комунальні послуги".

Експрес-випуски за результатами спостереження щомісячно оприлюднюються на офіційному сайті Держстату в розділі "Експрес-випуски"/ "Демографічна та соціальна статистика"/ "Населені пункти та житло".

Статистична інформація за результатами спостереження щомісячно оприлюднюється на офіційному сайті Держстату в розділі "Статистична інформація"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Населені пункти та житло".

Результати спостереження використовуються для розрахунку показника кінцевих споживчих витрат сектору некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства.

Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає за запитами користувачів у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Державне статистичне спостереження проводиться для потреб статистики національних рахунків, з метою забезпечення розрахунку показників, передбачених Регламентом (ЕС) № 549/2013 Європейського Парламенту і Ради від 21.05.2013 щодо Європейської системи національних та регіональних рахунків у Європейському Союзі.

Показниками ДСС є:

- сума коштів, нарахованих населенню до сплати за житлово-комунальні послуги;
- сума коштів, сплачена населенням за житлово-комунальні послуги;
- сума заборгованості населення з оплати житлово-комунальних послуг на кінець звітного місяця (за видами житлово-комунальних послуг);

- сума заборгованості населення з оплати житлово-комунальних послуг, яка стягується у судовому порядку, на кінець звітнього місяця;
- кількість укладених договорів щодо погашення реструктуризованої заборгованості за житлово-комунальні послуги;
- сума коштів, на яку укладені договори, в частині платежів із погашення реструктуризованої заборгованості за житлово-комунальні послуги;
- сума внесених платежів із погашення реструктуризованої заборгованості за житлово-комунальні послуги.

Одиницею спостереження є місцева одиниця.

Респондентом цього ДСС є юридична особа, відокремлений підрозділ юридичної особи.

При проведенні ДСС використовують Класифікацію видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Класифікацію організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ).

Статистичні дані (статистична інформація) за результатами ДСС узагальнюються за видами житлово-комунальних послуг у цілому по Україні та регіонах.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Відповідно до Методологічних положень спостереження здійснюється на несущій основі з місячною періодичністю.

Формування сукупності одиниць ДСС здійснюється на основі Реєстру статистичних одиниць (у частині СРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T , у якому здійснюється формування сукупності одиниць ДСС.

До сукупності одиниць уключаються підприємства інституційних секторів економіки відповідно до КІСЕ, частиною яких є місцева одиниця: S.11 та S.15, а також інституційної одиниці S.13 (крім S.1313).

Дані ДСС опрацьовуються із застосуванням методів аналізу абсолютних, відносних та середніх величин, аналізу сумнівних агрегатів та динаміки показників.

У випадках відсутності даних від окремих респондентів з'ясовуються причини неотримання інформації. Аналіз причин неподання звітності свідчить, що переважна більшість випадків неотримання інформації від респондентів пов'язана з об'єктивними причинами, наприклад, з виникненням надзвичайних та непереборних обставин, припиненням роботи підприємств тощо. Рівень невідповідей, як правило, не перевищує 2%. Методи компенсації даних не застосовуються.

При проведенні спостереження методи імпутації не застосовуються, сезонні коригування не здійснюються.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичної інформації та статистичних продуктів за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень, який щорічно затверджується Кабінетом Міністрів України. Для зручності користувачів на офіційному вебсайті Держстату розміщений Календар оприлюднення інформації, де зазначені відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних ДСС здійснюється у такі терміни:

Збір первинних даних	Обробка первинних даних	Аналіз зведених даних	Перше поширення статистичної інформації
до 15 числа після звітного періоду	16-25 день після звітного періоду	26-30 день після звітного періоду	на 30 день після звітного періоду

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються в терміни, передбачені Законом України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Метадані ДСС розміщено на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Діяльність Служби"/"Статистичні спостереження"/ "Метаописи державних статистичних спостережень", а також відповідна метаінформація супроводжує публікацію експрес-випусків за результатами спостереження, які щомісячно оприлюднюються на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Експрес-випуски"/ "Демографічна та соціальна статистика"/ "Населені пункти та житло".

Результати спостереження розміщуються у вільному доступі у форматах (*.doc, *.xls, *.pdf) на офіційному вебсайті Держстату у вигляді офіційних статистичних продуктів (статистична інформація, експрес-випуски) та надаються користувачам засобами електронного зв'язку на підставі їхніх запитів.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього ДСС, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов розповсюдження його результатів:

адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601

телефон: (044) 289 44 49

електронна пошта: AVG@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: (044) 287 06 72, факс (044) 235 37 39

електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Спостереження передбачає єдині підходи до системи показників (їхнього змісту, визначень), одиниць спостереження, генеральної сукупності, звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, політики перегляду даних.

Зважаючи на зазначене, показники спостереження за певний обраний період можна порівнювати з даними попередніх періодів.

Результати ДСС не узгоджуються із показниками інших державних статистичних спостережень, оскільки в рамках проведення інших державних статистичних спостережень співставні дані з показниками цього ДСС не спостерігаються.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Користувачами інформації, яка отримана за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування, бізнес (підприємства, установи та організації), науковці та дослідники, засоби масової інформації, громадяни.

Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів статистичної інформації щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг.

Згідно з результатами анкетного опитування користувачів 50% опитаних зазначили, що статистична інформація з тематики опитування є основною або важливою складовою їхньої діяльності.

48% користувачів використовують статистичну інформацію для аналізу та прогнозування соціально-економічного розвитку країни або регіону; для моніторингу виконання загальнодержавних і регіональних програм розвитку, здійснення міжнародних порівнянь – 33%, для розробки концепцій, програм,

законодавчих та нормативно-правових актів, інших документів – 11%; для наукових досліджень – 4%.

Від 70% до 82% користувачів дали оцінку "Відмінно" та "Добре" за всіма критеріями якості даних щодо показників з тематики опитування. При цьому найбільш важливим критерієм якості статистичної інформації користувачі визначили "Точність/Надійність", на другому місці – "Своєчасність та Пунктуальність", на третьому – "Відповідність/Релевантність".

82% опитаних на "Відмінно" та "Добре" оцінили інформаційне забезпечення користувачів з тематики опитування.

Результати проведення анкетного опитування користувачів статистичної інформації щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг наводяться у повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Анкетні опитування" за посиланням: http://ukrstat.gov.ua/anketa/2019/povid/povid_shkcha.htm

Крім того, потреби користувачів вивчаються шляхом аналізу відповідей на їхні запити щодо отримання статистичної інформації про оплату населенням житлово-комунальних послуг, які надходять відповідно до законів України "Про доступ до публічної інформації", "Про звернення громадян" та інших.

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149.

У цілому по Україні за останній звітний рік значення показника звітного навантаження на респондентів збільшилося за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) на 6,5%, що пов'язано зі збільшенням кількості вхідних показників форми та змінами у законодавстві у сфері житлово-комунальних послуг.

За результатами анкетного опитування, для визначення звітного навантаження на респондентів середні витрати часу на заповнення форми № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) становили 1 год 40 хв. Більшості з числа опитаних респондентів було нескладно зрозуміти зміст показників форми (90%) та роз'яснення щодо заповнення форми (86%), підготувати інформацію (80%) та заповнити форму (93%). Індекс задоволеності респондентів за формою № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна) становить 94% (при середньому показнику за формами державних статистичних спостережень – 87%).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Частка звітів, отриманих в електронному вигляді, за останній рік становила 47,8%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути

гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Забезпечення статистичної конфіденційності здійснюється відповідно до вимог статті 21 Закону України "Про державну статистику", статей 6, 11, 18, 20, 21 Закону України "Про інформацію", статті 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації", з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики та міжнародними стандартами.

Для дотримання встановлених законодавством гарантій забезпечення статистичної конфіденційності перед респондентами у практиці проведення цього спостереження реалізуються такі заходи:

захист первинних даних, отриманих органами Держстату від респондентів у ході проведення ДСС, та використання їх виключно для статистичних цілей;

надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у зведеному знеособленому вигляді.

При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснюється для кожного статистичного показника.

Загроза розкриття первинних даних визначається за правилами порогового значення та доміанти, встановленими Методологічними положеннями.

Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

3. Заключна частина

За період, що пройшов з часу підготовки попереднього звіту з якості, державне статистичне спостереження зазнало суттєвих змін. Зокрема, були переглянуті підходи до формування сукупності одиниць ДСС, затверджено оновлені Методологічні положення, які враховують зміни у законодавстві у сфері житлово-комунальних послуг. Постійно проводиться робота з пошуку альтернативних джерел даних для проведення ДСС та відповідно зниження звітного навантаження на респондентів.

У подальшому для оптимізації процесу статистичного виробництва планується переведення ДСС в Інтегровану систему статистичної інформації (ІССІ), керованої метаданими, яка забезпечить автоматизацію та уніфікацію процесів збору, обробки й аналізу статистичної інформації, організацію зберігання та доступу до єдиного сховища даних статистичної інформації.